

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 75.066/16
van 29 december 2023

avis 75.066/16
du 29 décembre 2023

over

sur

een ontwerp van besluit van de
Brusselse Hoofdstedelijke
Regering 'tot wijziging, met het
oog op het instellen van meer
flexibiliteit voor mantelzorgers en
personen met beperkte mobiliteit,
van het besluit van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering van
25 januari 2018 betreffende het
instellen van een
lage-emissiezone'

un projet d'arrêté du
Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale 'modifiant, en
vue d'introduire plus de flexibilité
pour les aidants-proches et les
personnes à mobilité réduite,
l'arrêté du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale du
25 janvier 2018 relatif à la
création d'une zone de basses
émissions'

Op 8 december 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met klimaattransitie, leefmilieu, energie en participatieve democratie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘tot wijziging, met het oog op het instellen van meer flexibiliteit voor mantelzorgers en personen met beperkte mobiliteit, van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone’.

Het ontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 27 december 2023. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter, Elly VAN DE VELDE en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 december 2023.

*

Le 8 décembre 2023, le Conseil d’État, section de législation, a été invité par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Transition climatique, de l’Environnement, de l’Énergie et de la Démocratie participative à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d’arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale ‘modifiant, en vue d’introduire plus de flexibilité pour les aidants-proches et les personnes à mobilité réduite, l’arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 janvier 2018 relatif à la création d’une zone de basses émissions’.

Le projet a été examiné par la seizième chambre le 27 décembre 2023. La chambre était composée de Pierre LEFRANC, président de chambre f.f., Elly VAN DE VELDE et Annelies D’ESPALLIER, conseillers d’État, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Kristine BAMS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l’avis a été vérifiée sous le contrôle de Pierre LEFRANC, président de chambre f.f..

L’avis, dont le texte suit, a été donné le 29 décembre 2023.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering wijzigt het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 ‘betreffende het instellen van een lage-emissiezone’ met het oog op het invoeren van meer flexibiliteit voor mantelzorgers en personen met een beperkte mobiliteit.

Concreet worden definities ingevoerd van “mantelzorger met sociale rechten” en “mobiele controle” (artikel 1), wordt de regeling voor de toelatingen tot de lage-emissiezone versoepeld (artikelen 2 – toelatingen uit kracht van de regeling en 3 en 5 – toelatingen na een afwijking) en worden de regels voor de aanschaf van een dagpas gewijzigd (artikel 4). Verder wordt de registratieplicht bij Brussel Fiscaliteit uitgebreid tot alle voertuigen met een buitenlandse nummerplaat en worden de nadere regels voor deze registratie gewijzigd (artikel 6). Vervolgens worden de bepalingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens gewijzigd (artikelen 7 tot 9) en wordt aan Brussel Fiscaliteit een informatieplicht opgelegd voorafgaand aan een nieuwe mijlpaal in de regeling (artikel 10). Voor een aantal artikelen wordt de inwerkingtreding geregeld (artikel 11).

3. Uit de door de gemachtigde bezorgde rechtsgrondentabel blijkt dat voor de artikelen 1 en 7 tot 10 mede rechtsgrond wordt gezocht in de artikelen 3.2.17, § 1, en 3.2.17/1 van het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat, en Energiebeheersing. Artikel 3.2.17 wordt vervangen en artikel 3.2.17/1 wordt ingevoegd bij het voorontwerp van ordonnantie ‘tot wijziging van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing met het oog op de implementatie van de strategie voor de renovatie van de gebouwen’, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 4 oktober 2023 advies 74.293/3 heeft gegeven.

Op de vraag hoe het staat met de totstandkoming van die ordonnantie, antwoordde de gemachtigde:

“Het voorontwerp van ordonnantie werd donderdag 7/12 in derde en laatste lezing goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De bespreking in de commissie Leefmilieu van het ontwerp zal eind januari 2024 (31/1) plaatsvinden.”

4. Het onderzoek door de Raad van State van ontwerpbesluiten die hem voor advies worden voorgelegd, heeft onder meer betrekking op de rechtsgrond. Dat onderzoek kan pas op een sluitende wijze gebeuren wanneer die rechtsgrond zelf vaststaat. Uit wat voorafgaat blijkt dat voor de artikelen 1 en 7 tot 10 van het voorontwerp op dit ogenblik onvoldoende rechtsgrond voorhanden is, aangezien deze nog niet door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement is aangenomen. Deze bepalingen van het ontwerp, die betrekking hebben op het verzamelen en verwerken van

persoonsgegevens, zijn bovendien onlosmakelijk verbonden met de andere bepalingen van het ontwerp. Bijgevolg kan de Raad van State het onderzoek niet op sluitende wijze voeren en is de adviesaanvraag onontvankelijk.¹

*

¹ Zie Vademecum adviesprocedure voor de afdeling wetgeving, 2021, I.B.2, blz. 6-7 (raadpleegbaar op www.raadvanstate.be > Procedure > Wetgeving).

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, soumis pour avis, modifie l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 janvier 2018 'relatif à la création d'une zone de basses émissions' en vue d'introduire plus de flexibilité pour les aidants proches et les personnes à mobilité réduite.

Concrètement, il introduit les définitions d'« aidant proche avec droits sociaux » et de « contrôle mobile » (article 1er), assouplit le régime des autorisations dans la zone de basses émissions (articles 2 – autorisations en vertu du régime – et 3 et 5 – autorisations après dérogation) et modifie les règles d'acquisition d'un pass d'une journée (article 4). En outre, il étend l'obligation d'enregistrement auprès de Bruxelles Fiscalité à tous les véhicules munis d'une plaque d'immatriculation étrangère et modifie les modalités de cet enregistrement (article 6). Il modifie ensuite les dispositions relatives au traitement des données à caractère personnel (articles 7 à 9) et impose à Bruxelles Fiscalité une obligation d'information préalablement à une nouvelle phase de la réglementation (article 10). Il règle l'entrée en vigueur d'un certain nombre d'articles (article 11).

3. Il ressort du tableau des fondements juridiques fourni par le délégué qu'en ce qui concerne les articles 1er et 7 à 10, un fondement juridique est notamment recherché dans les articles 3.2.17, § 1er, et 3.2.17/1 du Code bruxellois de l'Air, du Climat et de la Maîtrise de l'Énergie. L'article 3.2.17 est remplacé et l'article 3.2.17/1 est inséré par l'avant-projet d'ordonnance 'modifiant l'ordonnance du 2 mai 2013 portant le Code bruxellois de l'Air, du Climat et de la Maîtrise de l'Énergie en vue de mettre en œuvre la stratégie de rénovation du bâti', sur lequel le Conseil d'État, section de législation, a donné l'avis 74.293/3 le 4 octobre 2023.

À la question de savoir où en est l'élaboration de cette ordonnance, le délégué a répondu :

« Het voorontwerp van ordonnantie werd donderdag 7/12 in derde en laatste lezing goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De bespreking in de commissie Leefmilieu van het ontwerp zal eind januari 2024 (31/1) plaatsvinden ».

4. L'examen par le Conseil d'État de projets d'arrêté qui lui sont soumis pour avis porte notamment sur le fondement juridique. Cet examen ne peut être réalisé de manière concluante que lorsque ce fondement juridique est lui-même établi. Il ressort de ce qui précède que les articles 1er et 7 à 10 de l'avant-projet sont pour l'instant dépourvus de fondement juridique suffisant, ce fondement juridique n'ayant pas encore été adopté par le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale. En outre, ces dispositions du projet, qui concernent la collecte et le traitement des données à caractère personnel, sont indissociablement liés aux autres dispositions du projet.

Par conséquent, le Conseil d'État ne peut pas procéder à l'examen du projet de manière concluante et la demande d'avis est irrecevable ¹.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Pierre LEFRANC

¹ Voir le *Vade-mecum sur la procédure d'avis devant la section de législation*, 2021, I.B.2, pp. 6-7 (à consulter sur www.conseildetat.be > Procédure > Section de législation).